

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 29 mars 1938 kl. 9 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner rörande avgiftsplikten enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering.

Andra lagutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen nr 35 i första kammaren av herrar *Myrdal* och *Sam Larsson* samt nr 109 i andra kammaren av herr *Nordström* i Kramfors m. fl.

I motionen I: 35 har hemställts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte efter utredning framlägga förslag om en sådan reform av lagen om folkpensionering, att äkta makar icke bliva ålagda större pensionsavgifter än ogifta personer.

Motionen II: 109 utmynnar i en hemställan att riksdagen måtte besluta sådan förändring i lagen om folkpensionering att avgifterna fastställas sålunda:

»Grundbeloppet av pensionsavgift, som envar avgiftspliktig skall erlägga, utgör för varje år tre (3) kronor.

a) Därutöver erlägges av den, som under nästföregående åt åtnjutit inkomst av minst 600 kronor men ej 800 kronor två (2) kronor,

b) om inkomsten uppgår till 800 kronor men ej 1,200 kronor fem (5) kronor,

c) om inkomsten uppgår till 1,200 kronor men ej 3,000 kronor tio (10) kronor,

d) om inkomsten uppgår till 3,000 kronor men ej 7,000 kronor en halv procent av inkomsten,

e) för all inkomst, som uppgår till 7,000 kronor och därutöver, två procent av inkomsten.»

I fråga om de skäl, som anförts till stöd för berörda yrkanden, får utskottet, i den mån redogörelse för desamma icke lämnas här nedan, hänvisa till motionerna.

Över motionen I: 35 har utskottet, i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt utlåtanden från pensionsstyrelsen. Det i anledning härav inkomna yttrandet finnes fogat som bilaga till detta utlåtande.

4 § andra stycket och 5 § i 1935 års lag om folkpensionering, vilka stadganden äro av särskilt intresse i förevarande sammanhang, äro av följande lydelse:

4 § andra stycket.

Beloppet av den pensionsavgift, som skall av envar avgiftspliktig årligen erläggas, utgör sex kronor eller, om han enligt förordningen om statlig in-

komst- och förmögenhetsskatt för året har taxerat belopp överstigande 600 kronor, en procent av det taxerade beloppet. Om avgiftspliktig är gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, skola de för makarna så beräknade avgiftsbeloppen sammanläggas och skall vardera makens pensionsavgift utgöra hälften av det sammanlagda beloppet. Högsta pensionsavgift är 20 kronor.

5 §.

Avgiftspliktig äkta make svarar jämväl för andra maken påförd pensionsavgift för tid under äktenskapet, då makarna äro mantalskrivna såsom tillhörande samma hushåll.

Enligt 6 § utgår på grund av erlagda avgifter årlig grundpension med dels ett fast belopp om 70 kronor, dels ock ett efter vars och ens erlagda pensionsavgifter växlande belopp, utgörande en tiondel av avgifterna. Om den pensionsberättigade ej påförts sju avgifter, minskas det fasta beloppet med 10 kronor för varje avgift, som felas i nämnda antal. Har han ej erlagt alla honom påförda avgifter, minskas det enligt förestående regler bestämda fasta beloppet till den bråkdel, som sammanlagda beloppet av de erlagda avgifterna utgör av det sammanlagda påförda avgiftsbeloppet. Därest i fall, som avses i 5 §, avgift för äkta makar erlagts med olika belopp, skall vardera maken tillgodoräknas hälften av det belopp, som sammanlagt inbetalts.

Enligt *lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring* utgick pensionsavgift med lägst 3 och högst 33 kronor om året. Den lägsta avgiften utgick, då avgiftsbetalaren icke hade taxerat belopp enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppgående till 600 kronor. Var inkomsten större, steg avgiften enligt en med intervaller försedd skala, till dess maximum nåddes vid ett taxerat belopp av 10,000 kronor.

1928 års pensionsförsäkringskommitté föreslog, att minimiavgiften skulle höjas till 6 kronor och att för dem, som hade taxerat belopp enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt överstigande 600 kronor, avgiften skulle vara 1 % av det taxerade beloppet. Maximum för avgiften skulle enligt kommittéförslaget vara 50 kronor, vilket belopp nåddes vid ett taxerat belopp av 5,000 kronor. Tre ledamöter av kommittén uttalade sig för en maximavgift av 100 kronor, motsvarande ett taxerat belopp av 10,000 kronor.

I sitt yttrande över kommitténs förslag framhöll *pensionsstyrelsen*, att det i fråga om äkta makar syntes styrelsen, att, då båda vore avgiftspliktiga, deras avgifter borde maximeras på sådant sätt, att de sammanlagt kunde uppgå till dubbla maximavgiften för ogift person, och att, då endast den ena maken vore avgiftspliktig, dennes avgift borde beräknas med hänsyn till makarnas sammanlagda inkomst.

De inom socialdepartementet, jämlikt bemyndigande av Kungl. Maj:t den 5 oktober 1934, tillkallade *sakkunniga* för att biträda med fortsatt behand-

ling av pensionsförsäkringsfrågorna, föreslogo ändring i kommitténs förslag beträffande maximigränsen för avgifterna. Enligt de sakkunnigas mening borde maximigränsen sättas till 20 kronor, motsvarande ett taxerat belopp av 2,000 kronor. För äkta makar, vilka vore mantalsskrivna såsom tillhörande samma hushåll, borde maximigränsen emellertid avse bådas sammanlagda avgifter och således för dem tillhoppa ligga vid 40 kronor. Med denna regel för äkta makar nåddes avgiftens maximum för det fall, att blott endera av makarna hade taxerat belopp, då detta uppginge till 3,400 kronor. Hade båda makarna taxerat belopp, inträdde enligt regeln maximeringen av avgifterna, då makarnas taxerade belopp sammanlagt uppginge till 4,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 217 till 1935 års riksdag upptog den av kommittén föreslagna avgiftsskalan med den av de sakkunniga förordade ändringen beträffande maximiavgiften.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, anförde i propositionen bl. a.:

Vad pensionsavgifterna beträffar är det förnämligast frågan om avgiftsmaximum, som i här förevarande sammanhang tilldrager sig intresset. Pensionsförsäkringskommittén har för sin del föreslagit en högsta avgift av 50 kronor, medan tre reservanter inom kommittén ansett att avgiftsskalan borde fortsätta upp till en högsta avgift av 100 kronor. Sistnämnda mening har även framförts i en del av de avgivna yttrandena och på ett par håll har man velat gå så långt, att pensionsavgift skulle utgå med 1 % av inkomsten utan någon som helst maximering. Med anledning av den i ett antal yttranden framkomna kritiken mot att enligt kommitténs förslag personer i de högre avgiftsklasserna i vissa fall skulle komma att erhålla betydligt lägre pensionsbelopp än vad som enligt premiereservsystemet skulle svara mot deras avgifter, ha de sedermera tillkallade sakkunniga såsom ovan nämnts föreslagit en maximigräns för avgiften å 20 kronor för ogift person och å sammanlagt 40 kronor för äkta makar, vilka äro mantalsskrivna såsom tillhörande samma hushåll.

Kommittén anför till motivering av sitt förslag om en högsta avgift av 50 kronor i huvudsak finansiella skäl, men anser sig samtidigt ej kunna gå längre i fråga om avgiftsmaximum, emedan de föreslagna pensionerna då skulle för betalarna av högre avgifter komma att utgöra klen valuta. Emellertid har det i, bland annat, pensionsstyrelsens yttrande påvisats, att det sistnämnda förhållandet — om frågan betraktas ur de synpunkter som ligga till grund för premiereservsystemet — skulle göra sig starkt gällande för de högre avgiftsbetalarna även med de av kommittén föreslagna reglerna beträffande pensionsavgifter och på grund av dem utgående pensioner. Det är vid sådant förhållande svårt att finna något bärande motiv för att bestämma den högsta avgiften till 50 kronor att utgå vid en taxerad inkomst å 5,000 kronor eller mera.

De alternativ i förevarande avseende, mellan vilka man enligt min mening har att välja, är antingen att utan någon som helst begränsning uttaga pensionsavgift med 1 % av den taxerade inkomsten, i vilket fall upptagandet av särskilda pensionsavgifter uteslutande får karaktären av en åtgärd i syfte att tillföra folkpensioneringen en inkomst, eller ock att icke uttaga högre avgifter än att var och en i valuta erhåller åtminstone ett pensionsbelopp unge-

fär lika med det han för samma avgift skulle kunna förvärva i en privat försäkringsinrättning. I det föregående har jag redan anfört vissa invändningar, som kunna riktas mot det förstnämnda alternativet. Då härtill kommer, att den avgiftsinkomst, varom verksamheten går miste genom en nedskärning av maximavgiften till sådan nivå att även de högsta avgiftsbetalarna erhålla valuta för sina avgifter, icke är av sådan storlek att förslagets genomförande därigenom väsentligt försvåras, har jag stannat för att ansluta mig till de sakkunnigas förslag om en högsta avgift av 20 kronor. — — —

Om man sålunda fastställer en högsta pensionsavgift av 20 kronor, för vilken avgiftsbetalaren erhåller tillräcklig valuta, synes det riktigt att man i fråga om gifta personer på sätt de sakkunniga föreslagit låter avgiftsskalan fortsätta utöver inkomststrecket 2,000 kronor så att högsta avgift blir 20 kronor för vardera maken. — — —

I överensstämmelse med de anförda synpunkterna föreslår jag, att högsta pensionsavgift skall vara 20 kronor, vilken avgift skall utgå vid ett taxerat inkomstbelopp å 2,000 kronor eller högre, dock att om avgiftspliktig är gift och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make en-procentsregeln skall tillämpas även å inkomstbelopp utöver 2,000 kronor, så att högsta avgift för makarna tillsammans skall utgöra 40 kronor. — — —

Kommitténs förslag att för äkta makar i vissa fall dela avgifterna lika dem emellan synes mig ock förtjäna att förverkligas. Därigenom bliva de gifta kvinnorna icke sämre ställda i pensionshänseende därför att deras arbete förlagts inom hemmet, och de på familjeförsörjarens inkomster beräknade pensionsavgifterna komma icke blott honom utan även hans hustru till godo.

Uppdelningen av äkta makars avgifter dem emellan sker vid avgifternas kontoföring hos pensionsstyrelsen. Som nämnts skall uppdelningen avse såväl påförda som erlagda belopp. Vid kontoföringen skall styrelsen alltså såsom vardera maken påfört belopp anteckna hälften av vad makarna tillhoppa påförts, och såsom av vardera maken erlagt belopp likaledes hälften av det belopp, som de av dem erlagda avgifterna tillhoppa utgöra. På de avgifter, som på detta sätt anses erlagda för vardera av dem, äga de åtnjuta växlande belopp med en tiondel av avgifterna. Uppdelningen av äkta makars avgifter medför å andra sidan beträffande grundpensionens fasta belopp reduktion av detta för båda makarna, så snart någondera maken uraktlåtit att erlagga alla sina avgifter. Som en konsekvens därav upptages i lagförslaget 5 §, såsom i specialmotiveringen vid denna paragraf närmare utvecklas, från kommittéförslaget en regel, att avgiftspliktig äkta make skall svara jämväl för andra maken påförd pensionsavgift för tid under äktenskapet, då makarna äro mantalsskrivna såsom tillhörande samma hushåll.

I sin helhet innebär det här framlagda förslaget för kvinnorna och i synnerhet för de gifta kvinnorna en betydande förbättring i pensionshänseende. Härtill bidrager kraftigt det i förslaget tillämpade försäkringstekniska systemet, enligt vilket alla som erlagt dem påförda avgifter erhålla en grundpension, vari ingår ett fast belopp om 70 kronor.

Motionsvis framfördes vissa ändringsförslag rörande avgiftsskalans uppbyggnad. I motionen II: 595 av herrar Brädefors och Hagberg i Luleå gjordes samma förslag som i den nu föreliggande motionen II: 109.

Särskilda utskottet anförde bl. a. i sitt utlåtande över propositionen:

Vid bedömande av frågan, huru avgiftsskalan bör avpassas, har utskottet utgått från den uppfattningen, att pensionsavgifterna skola vara att anse såsom personliga avgifter berättigande till delaktighet i folkpensioneringens förmåner. Då dessa för dem, som erlagga små avgifter, innefatta mycket

god valuta för avgifterna, är det med denna uppfattning icke från skälighets-synpunkt rum för någon anmärkning mot den av Kungl. Maj:t föreslagna avgiftsskalan. En höjning av maximavgiften över vad i propositionen föreslagits skulle åter, såsom i propositionen ingående belysts (s. 38, 105 ff. och 115), rubba principen för grundpensionernas förhållande till värdet av avgifterna och synes av denna orsak icke vara att tillråda. Utskottet finner sig således böra förorda Kungl. Maj:ts förslag i nu ifrågakvarande del.

Riksdagen godkände utskottets utlåtande i denna del.

I 1935 års lag om folkpensionering i dess ursprungliga lydelse stadgades i 4 § i anslutning till vad sålunda beslutats, att högsta pensionsavgiften vore 20 kronor, dock att om avgiftspliktig vore gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, makarnas pensionsavgifter utan hinder därav finge uppgå till sammanlagt 40 kronor.

I propositionen nr 14 till 1937 års riksdag föreslogs den ändringen i 4 § andra stycket i lagen om folkpensionering, att den i lagen föreskrivna uppdelningen mellan äkta makar av påförda pensionsavgifter skulle verkställas redan vid själva avgiftspåföringen i stället för först senare inom pensionsstyrelsen, varigenom visst dubbelarbete undvekes. Den föreslagna omläggningen av sättet för avgiftspåföringen var enligt föredragande departementschefens uppfattning av huvudsakligen arbetsteknisk natur och icke ägnad att innebära någon principiell rubbning av den nya folkpensioneringslagstiftningen.

Sedan riksdagen på förslag av andra lagutskottet (utlåtande nr 1) bifallit propositionen, erhöll 4 § genom lag den 29 januari 1937, vilken trätt i kraft den 31 i samma månad, sin nu gällande lydelse, vilken, såvitt angår andra stycket, återgivits ovan å sid. 2.

I motionen I: 35 anföres bl. a.:

Intet skäl är — — — framlagt för att äkta makars bärkraft skulle vara större än ensamstående personers bärkraft; ha makarna barn att försörja är naturligtvis motsatsen fallet. Ej heller det i och för sig diskutabla påståendet, att avgifterna medföra full valuta i form av ålderdomsförsäkring, kan vara ett giltigt skäl för att ålägga makar en högre försäkring än ogifta. Det kan nämligen ej göras gällande, att äkta makar genomsnittligt äro i större behov av ålderdomsförsäkring än ogifta personer; uppföda de barn, är förhållandet i allmänhet även i detta hänseende snarast det motsatta. Ser man till slut frågan ur bredare samhälleliga synpunkter, förhåller det sig naturligtvis i verkligheten så, att det är de familjgrundande medborgarna, som genom att under försäkelser av annan behovstillfredsställelse uppföda barn laga så att det överhuvudtaget blir en nästa generation, vilken genom sitt produktiva arbete i sin tur skapar den realinkomst, varur även de barnlösa ålderdomsförsörjning skall utgå. Det vore ur denna vidare synpunkt alldeles icke omöjligt att motivera den uppfattningen, att särskilda avgifter för ålderdomsförsörjningen blott skulle upptagas av de barnlösa, medan de familjgrundande finge räknas mer än väl fullgöra sina ekonomiska skyldigheter mot framtiden genom att uppföda barn.

En sådan differentiering efter familjetyp vilja vi emellertid icke påyrka inom folkpensioneringen; den må göras i annan ordning. Emellertid framstår det i alla händelser helt orimligt att lägga större pensionsavgifter på äkta makar än på ogifta. För en sådan regel finnas inga skäl, medan starka skäl tala däremot.

Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t den 17 december 1937 har chefen för socialdepartementet den 3 januari 1938 utsett en *kommitté med uppdrag att verkställa en översyn av socialvården*. I direktiven framhålls såsom huvuduppgift, bl. a., granskning av lagstiftningen rörande socialförsäkringen.

Utskottet.

Av förarbetena till 1935 års lagstiftning om folkpensionering framgår, vilket även påpekas i pensionsstyrelsens bilagda utlåtande, att genom begränsningen av ogift persons avgift till 20 kronor det önskemålet ansetts tillgodosett, att erlagda avgifter skulle lämna en försäkringstekniskt sett skälig valuta, samt att med hänsyn härtill det i fråga om äkta makar, vilka vore mantalsskrivna såsom tillhörande samma hushåll och vilka enligt lagen skulle få avgifterna sig tillgodoräknade med hälften åt vardera maken, syntes skäligt att låta maximeringen inträda först då bådas avgifter tillhoppa uppginge till 40 kronor. Denna undantagsbestämmelse i fråga om äkta makar torde böra ses som ett led i den allmänna strävan i lagen att icke låta de gifta kvinnorna bliva sämre ställda i pensionshänseende därför att deras arbete förlagts till hemmet. En konsekvens av särregeln om makars avgiftsplikt blir, att, om endast mannen har inkomst, avgiftsmaximum eller sålunda 20 kronor för vardera maken uppnås, då mannen har en taxerad inkomst av 3,400 kronor, under det att samma personer såsom ogifta med oförändrade inkomstförhållanden skulle hava erlagt, mannen 20 och hustrun 6 kronor eller sammanlagt 26 kronor.

De erinringar, som i motionen I: 35 framförts mot reglerna för makars avgiftsplikt, kunna enligt utskottets mening icke fränkännas fog. Särskilt i fråga om vissa inkomst kategorier kan den skärpta avgiftsplikten för makar i praktiken bliva ganska betungande. Här föreligger enligt utskottets uppfattning ett problem av tämligen invecklad och ömtålig beskaffenhet. Därrest makes skyldighet att gälda avgifter helt likställas med ogift persons, skulle med i övrigt oförändrade bestämmelser makars på avgifter grundade pensioner i många fall minskas, vilket är ägnat att framkalla vissa betänkligheter.

Utskottet är icke berett att för närvarande yttra sig om lämpligheten av den ifrågasatta författningsändringen. Enligt utskottets mening tala emellertid beaktansvärda skäl för att ifrågavarande spörsmål underkastas en allsidig och förutsättningslös omprövning.

Såsom framgår av utskottets redogörelse har åt den i början av innevarande år tillsatta socialvårdsutredningen uppdragits bl. a. att verkställa granskning av lagstiftningen rörande socialförsäkringen. Då utskottet förutsätter, att frågan om makars avgiftsplikt enligt folkpensioneringslagen ägnas tillbörlig uppmärksamhet under denna utredning, har utskottet icke funnit tillräckliga skäl föreligga för riksdagen att i anledning av motionen I: 35 göra någon framställning till Kungl. Maj:t.

Det i motionen II: 109 framlagda förslaget rörande avgiftsskalan i lagen om folkpensionering var föremål för prövning av 1935 års riksdag i anledning av en då i ämnet väckt motion. Förslaget vann ej riksdagens bifall.

Utskottet finner ej skäl att till detta spörsmål intaga annan ställning än vad 1935 års riksdag gjort. Utskottet anser sig sålunda icke kunna i anledning av motionen II: 109 vare sig tillstyrka lagändring eller föreslå någon framställning till Kungl. Maj:t.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att motionen I: 35 icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd;
- 2) att motionen II: 109 icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 29 mars 1938.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman*, *Tamm**, *Hagman*, *P. Sandström*, *Västberg**, *Myrdal**, *Elon Andersson* och *Holstenson*;

från andra kammaren: herrar *Olovson*, *Skoglund**, *Molander**, *Sandström* i Härnösand, *Hermansson**, *Gardell** och *Hansson* i Örebro samt fröken *Hesselgren*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Bilaga.**Pensionsstyrelsen.****Till riksdagens andra lagutskott.**

Genom remiss av Kungl. Maj:t den 4 februari 1938 har pensionsstyrelsen anbefallts att till utskottet avgiva yttrande över en av herrar Myrdal och Sam Larsson i första kammaren väckt motion (nr 35) angående viss ändring i lagen om folkpensionering.

Med anledning härav får pensionsstyrelsen anföra följande.

Såsom i motionen framhålles, var enligt 1913 års lag om allmän pensionsförsäkring pensionsavgiftens storlek oberoende av huruvida den avgiftspliktige var ogift eller gift. Även enligt 1928 års pensionsförsäkringskommittés förslag till ny lagstiftning var den avgiftspliktiges civilstånd utan betydelse för pensionsavgiftens storlek. Kommittén föreslog en minimiavgift av 6 kronor och för avgiftspliktig, som hade ett enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp överstigande 600 kronor, en avgift av 1 procent av inkomsten, dock högst 50 kronor. Den till 1935 års riksdag avlåtna propositionen (nr 217) med förslag till lag om folkpensionering m. m. avvek så till vida från kommitténs berörda förslag, att maximiavgiften begränsades till 20 kronor, dock att om avgiftspliktig var gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, makarnas pensionsavgifter utan hinder härav kunde uppgå till sammanlagt 40 kronor. Bestämmelser av nyssberörda innebörd inflöto sedermera i 4 § andra stycket lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering. Genom lag den 29 januari 1937 (nr 27) har nämnda stycke erhållit ändrad lydelse. För det spörsmål, som i motionen avhandlas, är emellertid denna ändring av underordnad betydelse. De bestämmelser, som från och med ikraftträdandet av sistnämnda lag, d. v. s. den 31 januari 1937, reglera avgiftspåföringen och som återfinnas i andra och tredje styckena av 4 § folkpensioneringslagen, äro av följande lydelse:

»Beloppet av den pensionsavgift, som skall av envar avgiftspliktig årligen erläggas, utgör sex kronor eller, om han enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för året har taxerat belopp överstigande 600 kronor, en procent av det taxerade beloppet. Om avgiftspliktig är gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, skola de för makarna så beräknade avgiftsbeloppen sammanläggas och skall vardera makens pensionsavgift utgöra hälften av det sammanlagda beloppet. Högsta pensionsavgift är 20 kronor.

Pensionsavgift, som enligt ovan angivna grunder ej skulle vara bestämd till helt antal kronor, skall med uteslutande av öretalet utgå efter närmast lägre hela krontal.»

Vad den i motionen intagna tabellen angår, äro med hänsyn till nyss angivna bestämmelser de i kolumnerna 5 och 6 upptagna beloppen att anse som beräknade avgiftsbelopp, under det att vardera maken påford avgift motsvaras av hälften av den i kolumn 7 upptagna avgiftssumman.

Av ovanberörda proposition framgår, att genom begränsningen av ogift persons avgift till 20 kronor det önskemålet ansetts tillgodosett, att erlagda avgifter skulle lämna en försäkringstekniskt sett skälig valuta, samt att med hänsyn härtill det i fråga om äkta makar, vilka vore mantalsskrivna såsom

tillhörande samma hushåll och vilka därför enligt propositionen skulle få avgifterna sig tillgodoräknade med hälften åt vardera maken, syntes skäligt att låta maximeringen inträda först då bådas avgifter tillhoppa uppginge till 40 kronor.

Däremot äro, som också i motionen framhållits, i nämnda sammanhang ej alls sådana synpunkter berörda, som sammanhånga med frågorna om äktenskap och familjebildning. Motionärerna, som skärskåda avgiftsskalan ur nämnda synvinkel, finna det orimligt att lägga större pensionsavgifter på äkta makar än på ogifta, men giva samtidigt uttryck för den uppfattningen, att på grund av talrikheten av familjer i de lägre inkomstskikt, varom det här i första hand är fråga, en reform är av större finansiell betydelse än man kanske kunde antaga.

Motionen utmynnar i en hemställan till riksdagen att hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte efter utredning framlägga förslag om en sådan reform av lagen om folkpensionering, att äkta makar icke bliva ålagda större pensionsavgifter än ogifta personer.

De även på andra lagstiftningsområden numera aktuella synpunkter, som i motionen framförts, synas styrelsen hava en viss betydelse jämväl i fråga om avgiftsskalan. En omläggning av nämnda skala i den av motionärerna angivna riktningen skulle också i viss mån förenkla bestyret med avgiftspåföringen. Frågan är emellertid, såsom motionärerna framhålla, av finansiell betydelse. En av styrelsen på grundval av ett synnerligen knapphändigt material verkställd preliminär uppskattning utvisar sålunda, att om för avgiftspliktiga äkta makar, av vilka endast den ena taxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, avgifterna begränsades till sammanlagt 26 kronor, de årligen inflytande pensionsavgifterna skulle minskas med omkring tre miljoner kronor. En mera tillförlitlig utredning rörande förslagens ekonomiska innebörd erfordras emellertid och såsom material för en sådan synas i första hand böra tjäna 1937 års avgiftsförteckningar, vilka författningsenligt skola vara till styrelsen inkomna den 1 februari 1939.

På grund av vad sålunda anförts får pensionsstyrelsen uttala sig till förmån för att den i motionen ifrågasatta utredningen kommer till stånd.

Stockholm den 7 mars 1938.

K. PERSSON.

Axel Telander.

